

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій
вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
Мелітопольський коледж вищого навчального закладу «Відкритий
міжнародний університет розвитку людини «Україна»

СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ

Матеріали XI Міжнародної Інтернет-конференції
22-24 січня 2019 року

Мелітополь, 2019

УДК 303.1+502/504]:004.738.5(06)

ББК 60.5в4+28.081.4в4]с51я431

С 69

Соціальні та екологічні технології: актуальні проблеми теорії і практики : матеріали XI Міжнародної Інтернет-конференції (Мелітополь, 22-24 січня, 2019 року) /за заг. ред. В.І. Лисенка, Н.М. Сурядної. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2019. 176 с. – ISBN 978-966-2489-69-9.

Редакційна рада: **Лисенко В.І.** – доктор біологічних наук, професор, директор Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна»; **Пономаренко В.І.** – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна»; **Кошелєв О.І.** – доктор біологічних наук, професор, кафедри екологічної безпеки та раціонального природокористування Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького; **Молодиченко В.В.** – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького; **Розова К.В.** – доктор біологічних наук, завідувач відділу «Випускна кафедра» Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, Київ. **Саварін О.О.** – кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології Гомельського державного університету ім. Ф. Скорини, Білорусь; **Сидоряк Н.Г.** – кандидат біологічних наук, професор кафедри анатомії та фізіології людини та тварин Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького, академік Міжнародної академії розвитку людини; **Хоменко С.В.** – кандидат біологічних наук, експерт з екології захворювань та зоології, Продовольча та Сільськогосподарська Організація (ФАО) ООН, Служба Здоров'я Тварин (AGAH), Рим, Італія; **Кургалюк Н.** – професор інституту екології та охорони середовища Академії Поморської, Польща; **Сурядна Н.М.** – кандидат біологічних наук, доцент, завідувача кафедри екології та інформаційних технологій Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна»; **Александров Д.В.** – кандидат соціологічних наук, доцент кафедри філософії Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б.Хмельницького.

Секретар оргкомітету **Фурса В.О.** – старший викладач кафедри соціальної роботи, заступник директора Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна».

Упорядник збірки **Шипілов Д.О.** – лаборант Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна», викладач Мелітопольського коледжу Університету «Україна».

Коректор текстів **Павленко С.С.** – старший викладач кафедри екології та інформаційних технологій, заступник директора Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна».

Рекомендовано до друку Вченою Радою Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна». Протокол № 3 від 30 січня 2019 року.

Збірка містить матеріали доповідей учасників XI Міжнародної Інтернет-конференції «Соціальні та екологічні технології: актуальні проблеми теорії і практики».

Відповідальність за зміст тез доповідей несуть автори.

ISBN 978-966-2489-69-9

© Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

© ТОВ «Колор Принт»

та розповсюдженню завдає людина, яка знищує місця їх мешкання та самих змій, вважаючи за дуже отруйних (Котенко, 2008).

Судячи з літературних джерел та власних спостережень, популяція виду в регіоні має дуже низьку чисельність і знаходиться у загрозовому стані, особливо під час міграцій, що підтверджує знахідка задавленої особини. Рекомендуємо додати мідянку до регіонального Червоного списку Запорізької області, як рідкісний і вразливий вид. Рекомендувати розширити заповідну територію Приазовського НПП навколо заливу Сивашик для збереження популяцій рідкісних червонокнижних видів рептилій.

ПОЛИТИКА И МЕРОПРИЯТИЯ В ОБЛАСТИ СОКРАЩЕНИЯ АНТРОПОГЕННЫХ ВЫБРОСОВ ПАРНИКОВЫХ ГАЗОВ В ЗАПОРОЖСКОЙ ОБЛАСТИ

Минкова Ольга Геннадиевна

к.юрид.н., ст. преп. кафедры права Мелитопольского государственного педагогического университета имени Богдана Хмельницкого

В 2016 году Украина ратифицировала Парижское соглашение. Парижское соглашение – это соглашение в рамках Рамочной конвенции ООН об изменении климата (UNFCCC) по регулированию мер по уменьшению выбросов диоксида углерода с 2020 года. Оно пришло на смену Киотскому протоколу. Текст соглашения был согласован на 21-й Конференции участников UNFCCC в Париже и принят консенсусом 12.12.2015 г. Председатель Конференции Лоран Фабиус, министр иностранных дел Франции, отметил, что этот «амбициозный и сбалансированный» план был «исторической поворотной точкой» с целью уменьшения темпов глобального потепления. Соглашение вступило в силу 4 ноября 2016 года. В отличие от Киотского протокола, Парижское климатическое соглашение предусматривает то, что обязательства по сокращению вредных выбросов в атмосферу и не превышение потепления на 2 градуса берут на себя все государства, независимо от степени их экономического развития.

18 июля 2018 года на заседании Кабинета Министров Украины членами Правительства был принят стратегический документ перехода экономики Украины на модель низкоуглеродистого развития, которая предусматривает уменьшение объема выбросов парниковых газов, отказ от ископаемого топлива и старт инвестирования в возобновляемые источники энергии.

Стратегия низкоуглеродистого развития Украины до 2050 года разработана на выполнение международных обязательств Украины в соответствии с пунктом 19 статьи 4 Парижского соглашения, пунктом 35 Решения 1 / СР.21 Конференции Сторон Рамочной конвенции ООН об изменении климата, а также на выполнение Распоряжений Кабинета Министров Украины «Об одобрении Концепции реализации

государственной политики в сфере изменения климата на период до 2030 года» и «Об утверждении плана приоритетных действий Правительства на 2018 год».

Кроме того, Распоряжением Кабинета Министров Украины от 8 ноября 2017 № 796-р одобрен «Национальный план сокращения выбросов от крупных сжигающих установок».

Указанным планом предусмотрено уменьшение выбросов ОП Запорожская ТЭС ПАО «ДТЭК Днепроэнерго» (энергоблоки 1, 2, 3, 4) до 2028 года до уровня диоксида серы – 3464,1 т / год, пыли в 346,4 т / год; к 2033 году: оксидов азота до 3464,1 т / год. Кроме того, предусмотрен вывод из эксплуатации блоков 5, 6, 7 ОП Запорожская ТЭС ПАО «ДТЭК Днепроэнерго» до 2033 года.

ПЕРМАКУЛЬТУРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Мовчан Валентина Олексіївна

к.б.н., доц., декан факультету біомедичних технологій Університету «Україна»

Екологічний стан України характеризується як близький до катастрофічного, а деградація ґрунтів уже загрожує продовольчій безпеці держави. Особливу тривогу викликає стан водних ресурсів, які є ключовими для функціонування людини і навколишнього середовища. Усі виступи найвищих державних посадовців на вказані теми звучать як похоронний дзвін з рефреном «... а ми нічого не можемо вдіяти...». Вдіяти ми можемо, скориставшись як давно відомими, так і новітніми пермакультурними технологіями збереження, відновлення і примноження майже всіх ресурсів і компонентів навколишнього середовища – відповідно етичним принципам: турбота про Людину, повага до Природи і справедливий розподіл (розумне самообмеження, щоб інші могли жити не гірше, та залишення 10% урожаю незібраним для диких тварин). Розглянемо це на прикладі окремої ділянки, яка може знаходитись у селі, передмісті або в місті.

Ґрунт – управляюча система біосфери, він вирощує рослинність, акумулює воду і поживні речовини, нейтралізує забруднення - якщо він багатий гумусом, тобто родючий. Від ґрунту залежить уся життєдіяльність на ділянці, тому безумовним пріоритетом має бути підвищення родючості та нарощування товщини ґрунту. Найбільш інтенсивно цей процес іде в Теплих грядках Розума (ТГР). Це вітчизняна розробка інженера В.М.Розума, на яку він має 5 патентів. Ідея в тому, щоб годувати ґрунтову біоту, яка створює родючість ґрунту. Для цього викопується компостна траншея V-подібної форми глибиною 30 см і шириною по верху 60 см., на дно якої щільно закладається груба деревина (гілки 5-7 см в діаметрі), вище – дрібніший хмиз, тріски і свіжоскошена трава, в результаті виходить вал висотою близько 50 см. У процесі закладки всі шари притоптуються, пересипаються препаратом